

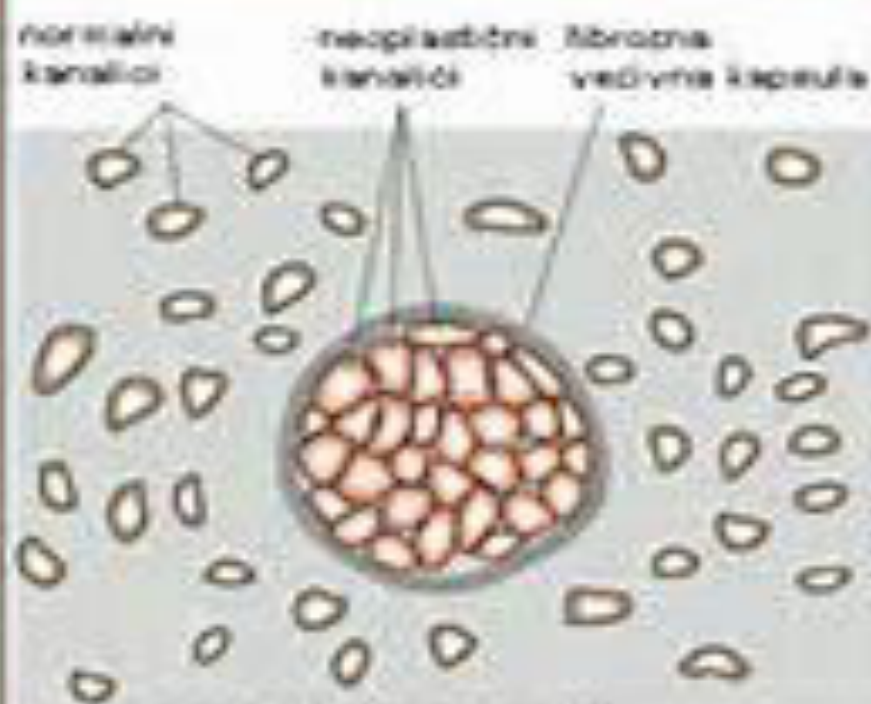
TUMORI

Mr sci dr S. Radovanić

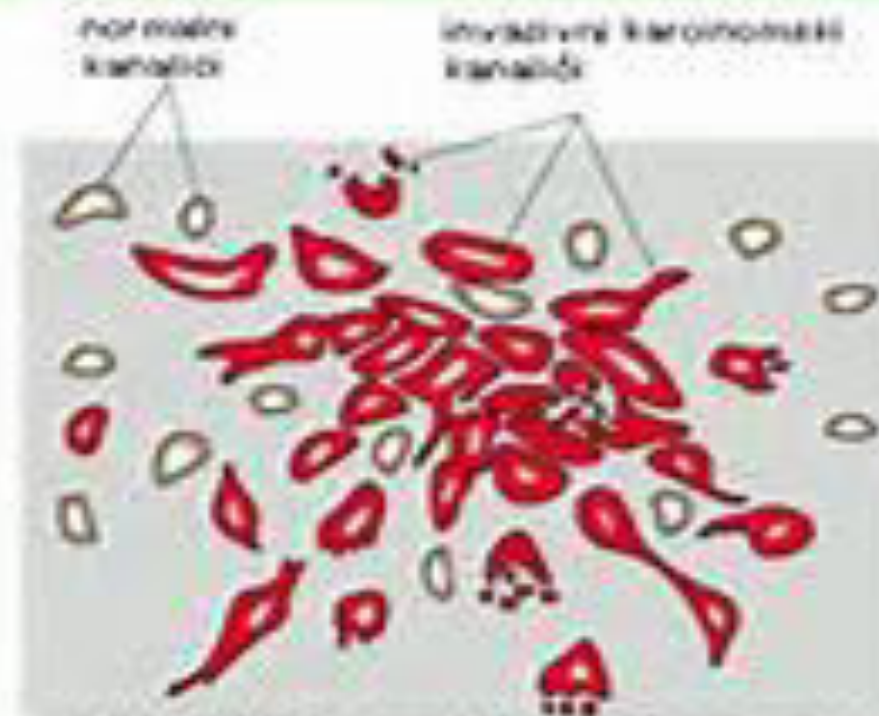
Dr M. Markišić

- ▶ **Onkologija** je nauka o tumorima, a nastala je na bazi grčke riječi onkos–tumor.
  - ▶ **Tumor** (neoplasia ili neoplasma) znači novi rast ćelija/tkiva.
  - ▶ Neoplasma je nekontrolisan, autonoman i nesvrshodan rast, odnosno umnožavanje ćelija, tokom koga se formira tumorski čvor.
  - ▶ Tumori se dijele na **benigne** i **maligne**.
-

POSTOJE BENIGNI I MALIGNI TUMORI

ADENOM (BENIGNI)

ADENOKARCINOM (MALIGNI)

- Benigni tumori su ograničeni od okoline vezivnom ovojnicom i rastu sporo gurajući okolno tkivo.
- Maligni tumori rastu destruktivno, infiltrativno i metastaziraju.

- ▶ Biološki tok tumora određen je većim brojem faktora:
  - starost bolesnika
  - tip tumora
  - stepen diferencijacije
  - lokalizacija
  - vrijeme otkrivanja
  - prisustvo metastaza
  - primijenjena terapija.

▶ Osnovni princip u formiranju naziva tumora benignog ili malignog karaktera je dodavanje sufiksa „**oma**” na ćelijski tip koji čini konstituent tumora.

▶ Tako je benigni tumor porijekla:

fibrocita–fibroma

hondrocita–hondroma

osteocita–osteoma

sluznih ćelija–myxoma

lejomiocita–leiomyoma

rabdomiocita–rabdomyoma

endotelnih ćelija–endothelyoma

MEZENHIMNI TUMORI

- tumori mekih tkiva
- potiču od elemenata vezivnog tkiva medijastinuma
- oko 55% su maligni
- terapija (hirurgija, radioterapija, hemioterapija)

- ▶ Papiloma (**papilloma**) je benigni tumor u kojem se formira prstoliki izraštaj prekriven odgovarajućim tipom epitela.
- ▶ Nalazi se u šupljim organima prekriven cilindričnim epitelom, koži, grkljanu, nastaje iz sluzokoža prekrivenih epitelom ptelaznog tipa tj. urotelom.

- ▶ Polip (**polypus**) je ograničeno izdignuće postavljeno na široj ili užoj bazi na površinama pokrivenim epitelom .
- ▶ Polipom se nazivaju adenomi koji tokom svog rasta poprimaju peteljku (**adenoma polyposum**) lokalizovani u debelom crijevu i cervikalnom kanalu materice.

- ▶ U jednom benignom tumoru mogu da se nađu dvije različite tkivne komponente i tada se naziv tumora dobija kombinacijom naziva bazičnih tkiva i dodatkom sufiksa „oma”.
- **Fybromyoma** se sastoji od vezivnog i mišićnog tkiva.
- **Adenofibroma** od žlezdanog i vezivnog tkiva.
- **Angiofibroma** od vaskularnog i vezivnog tkiva.
- **Fibrolipoma** od vezivnog i masnog tkiva.
- **Angiofibrolipoma** od 3 vrste mezenhimnih ć.

TUMORI BENIGNI

- -EPITELIALI:
  - Adenoma epatocellulare (Liver cell adenoma)
  - Adenoma dei dotti biliari
  - Cistoadenoma e Papilloma dei dotti biliari
- MESODERMA:
  - Emangioma cavernoso
  - Lipomi, fibromi...
- TUMOR-LIKE-LESIONS:
  - Iperplasia nodulare focale / multipla

BENIGNI TUMORI PLUĆA

- HAMARTOM
- LEIOMYOMA
- FIBROMA
- HONDROMA
- LIPOMA
- HEMANGIOMA
- ENDOMETRIOZA

RETKI BENIGNI TUMORI

HEMANGIOEPITELIOMI, NEUROGENI TUMORI, PARAGANGLIOMI, MELANOMI,
INFLAMATORNI, PSEUDOTUMORI, MOBLASTOMI, PSEUDOLIMFOMI

Tumori endocranici

Tumori mesodermici: meningiomi

- tumori benigni a crescita molto lenta (salvo rare varianti a carattere infiltrante)
- tendenza a recidivare dopo asportazione chirurgica
- sintomatologia legata alla sede:
  - parasagittale e falce: monoparesi crurale, paraparesi spastica
  - convessità: emiparesi spastica controlaterale, disturbi sensitivi controlaterali, crisi epilettiche parziali motorie e sensitive
  - doccia olfattoria: sindrome di Foster Kennedy
  - tuberculum sellae: disturbi visivi da compressione del chiasma
  - angolo ponto cerebellare: ipoacusia, vertigini, nevralgia V paio di nervi cranici
  - convessità cerebellare: segni-sintomi cerebellari, ipertensione endocranica

- ▶ Karcinom (**carcinoma**) ili kancer (**cancer**) označava maligni tumor porijekla epitelnih ćelija.
- ▶ Epitelioma (**epithelyoma**) je maligni tumor epitela kože.
- ▶ Planocelularni (**ca. planocellulare**) vodi porijeklo iz pločastoslojevitog epitela s oražavanjem.

- ▶ Adenokarcinom (adenocarcinoma) je maligni tumor cilindričnog i žlezdanog epitela.
- ▶ Tranziciocelularni (ca. transitiocellulare) je maligni tumor porijekla prelaznog epitela-urotela.

- ▶ Adenokarcinom zavisi od količine odnosa strome i parenhima. Može biti:
- ▶ Skirozni (**ca. scirrhosum**) kod koga je količina strome veoma velika .
- ▶ Medularni (**ca. medullare**) koji se odlikuje malom količinom strome i velikom količinom parenhima.

- ▶ Sarkom (**sarcoma**) je maligni tumor iz mezenhimalnog tkiva.
- ▶ Tumor dobija naziv tako što se ispred riječi sarcoma doda naziv mezenhimalnog tkiva.

Myxosarcoma– porijekla sluznog tkiva.

Fyrosarcoma– porijekla vezivnog tkiva.

Leiomyosarcoma– porijekla glatkog mišićnog tkiva.

Rhabdomyosarcoma– porijekla poprečno prugastog mišićnog tkiva.

- ▶ Karcinosarkom (**carcinosarcoma**) je rijetka vrsta tumora građena od maligne epitelne i maligne mezenhimalne komponente.
- ▶ Kolizni tumor (**tu colinosis**) koji nastaje među sobnim prožimanjem dva nezavisno nastala maligna tumora od kojih jedan pripada karcinomu, a drugi sarkomu.

- ▶ **Teratomi** su tumori koji nastaju zbog poremećaja rasta i sastoje se iz elemenata sva tri klicina lista, te posjeduju tkivo ektodermnog, mezodermnog i endodermnog porijekla.
- ▶ Javljaju se u **benignoj** često cističnoj varijanti (**teratoma benignum cysticum**) i u **malignoj** varijanti (**teratoma malignum s. teratocarcinoma**).

▶ Uzroci tumora su:

–radijacija

–RNK virusi

–DNK virusi

–endokrini poremećaji.

- ▶ U izmijenjenoj tumorskoj ćeliji dešavaju se:
  - strukturne promjene
  - biohemijske promjene
  - antigene promjene
  - kariotipske promjene

- ▶ **Benigni tumori** rastu polako, pa se duži vremenski period uvećavaju te tako prave kompresiju na okolne strukture. Ovaj tip rasta naziva se **ekspazivan**.
- ▶ **Prisustvo kapsule** je karakteristika benignih tumora. Kapsula se sastoji od šireg ili užeg sloja fibroznog veziva koje okružuje tumor i ograničava ga od okoline.

Maligni tumori

TUMOR TYPE	% of Group		
	Adults	Children	Infants
Angiosarcoma	33	0	0
Rhabdomyosarcoma	21	33	66
Mesothelioma	16	0	0
Fibrosarcoma	11	11	33
Malignant lymphoma	6	0	0
Extraskeletal osteosarcoma	4	0	0
Thymoma	3	0	0
Neurogenic sarcoma	3	11	0
Leiomyosarcoma	1	0	0
Liposarcoma	1	0	0
Synovial sarcoma	1	0	0
Malignant teratoma	0	44	0

Tumori Maligni

d) Carcinoma a grandi cellule :

- a cellule giganti
- a cellule chiare

e) Carcinoma adenosquamoso

f) Carcinoide :

- tipico
- atipico

g) Tumori delle ghiandole bronchiali :

- carcinoma adeno-cistico
- carcinoma mucoepidermoide

h) Altri Tumori

Patologia polmonare

I tumori polmonari maligni (carcinomi)

Classificazione

Il 95% dei carcinomi polmonari appartiene alle seguenti categorie

1. Carcinoma squamoso
2. Adenocarcinoma
3. Carcinoma a piccole cellule (microcitoma)
4. Carcinoma a grandi cellule

Dal punto di vista pratico (terapeutico) è fondamentale la distinzione tra microcitomi e non microcitomi che vengono trattati in maniera diversa

Tumori epiteliali maligni (carcinomi)

» Carcinoma duttale (91%)

» Carcinoma lobulare (5%)

» Malattia di Paget (2.5%)

» Altri o misti (1.5%)

NON invasivi

Invasivi

MALIGNI TUMORI PLUĆA

- 1985 - 2002 god. - **1,35** miliona novih slučajeva (12,4% svih malignoma).
- 2002 god. - **1,18** miliona letalnih ishoda u grupi malignih bolesti.

Benign Nodules (95%)

- Hyperplastic nodules (80%)
- Adenomas (10%)
- Cysts (10%)

Carcinomas (5%)

- Papillary (80%)
- Follicular and Hürthle-cell (14%)
- Medullary (3%)
- Anaplastic (2%)

Tumori maligni della tiroide

CARCINOMA FOLLICOLARE

- CARATTERISTICHE:
- picco di incidenza 30- 40 anni
  - tende a metastatizzare per via ematica
  - forma capsulata
  - forma non capsulata (frequente infiltrazione strutture vascolari)

CARCINOMA ANAPLASTICO

- CARATTERISTICHE:
- picco di incidenza età avanzata
  - tende a metastatizzare precocemente
  - non produce ormoni né TG

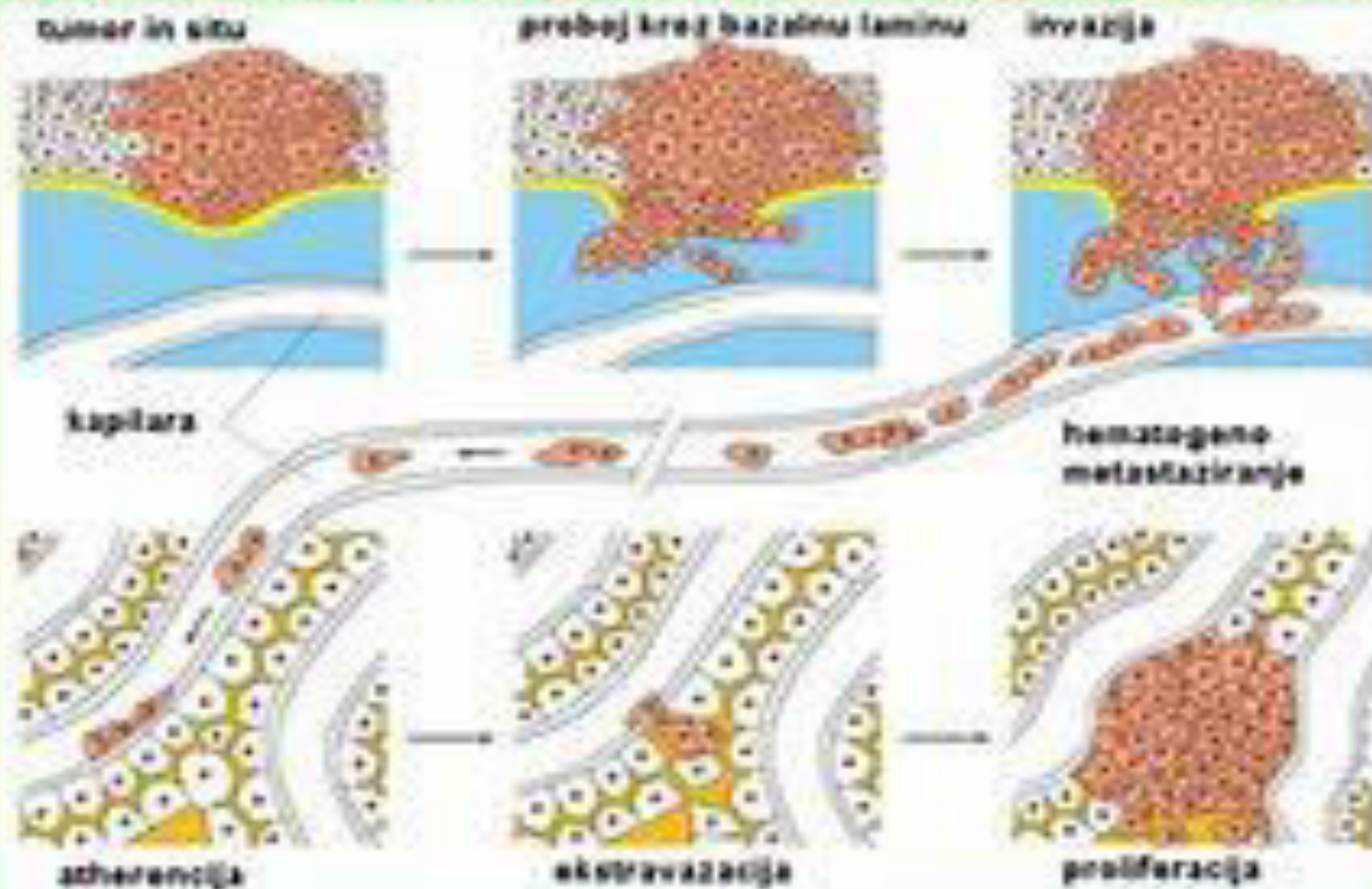
ANATOMIA PATOLOGICA: carcinoma indifferenziato a grandi cellule

▶ Maligni tumori metastaziraju putem:

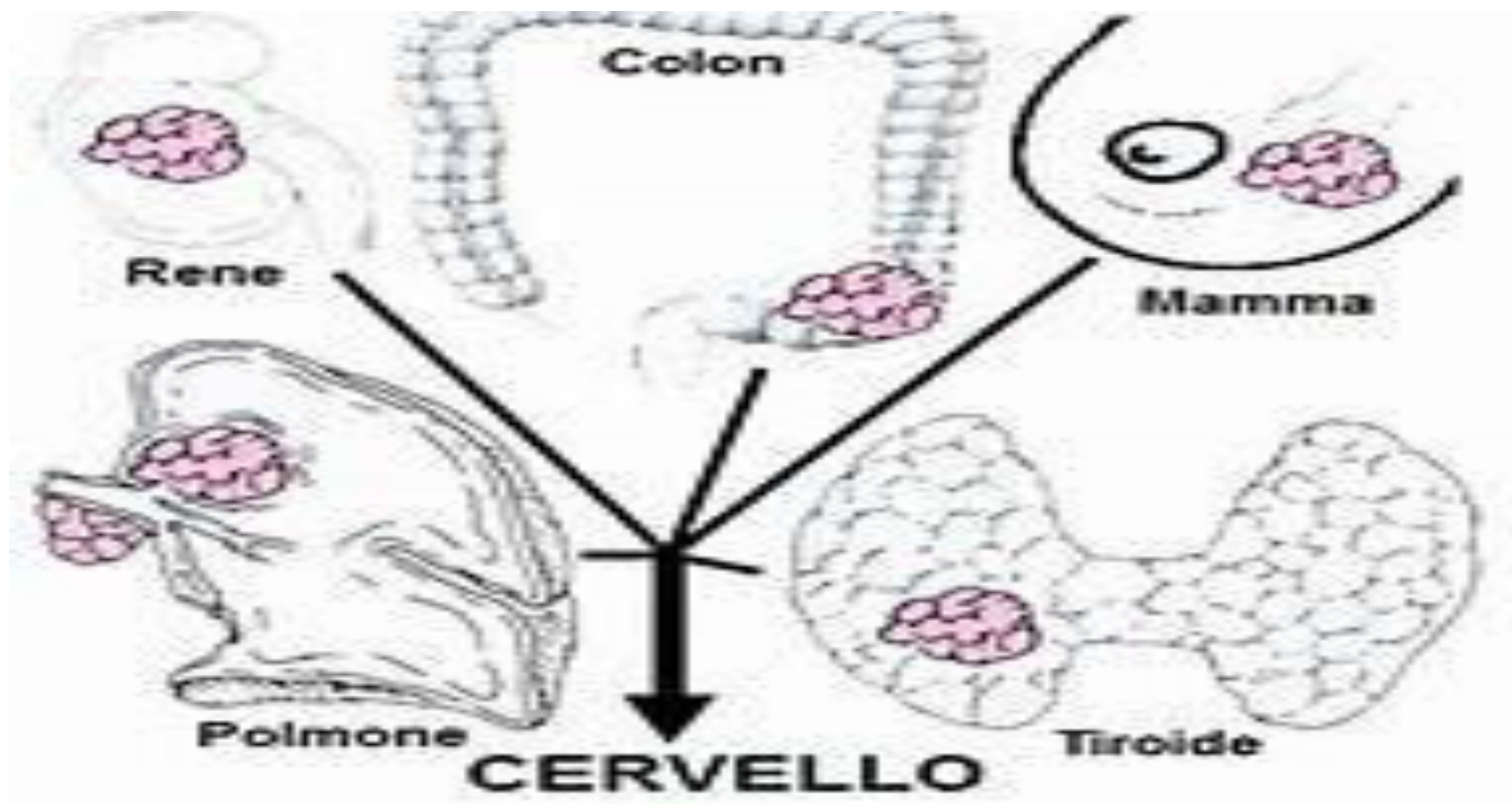
- krvnih sudova
- linfnih sudova
- transcelularno
- kontaktno
- kanalikularno

MALIGNI TUMORI METASTAZIRAJU

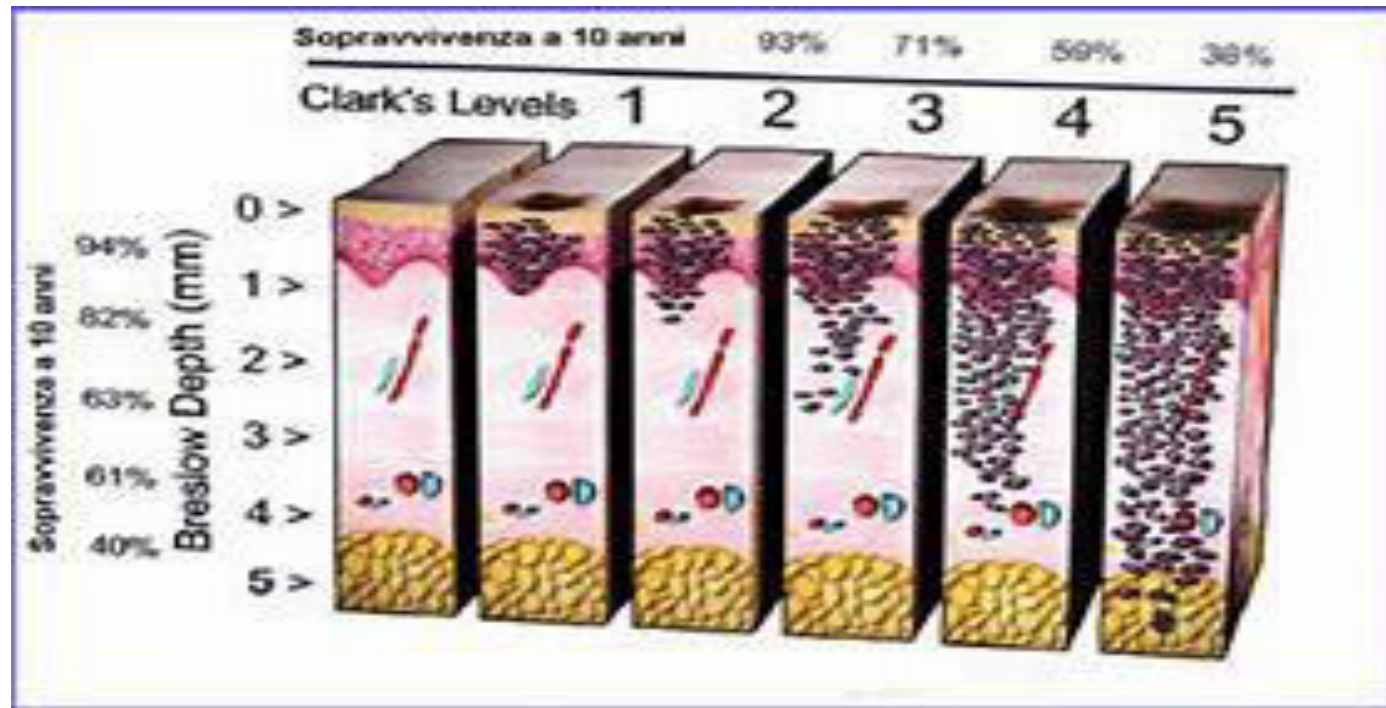
● Maligni tumori metastaziraju hematogeno, limfogeno i kanalikuodno.

Metodi di diagnosi

- Diagnostica per immagini (radiografia, tomografia assiale computerizzata, risonanza magnetica, mammografia)
- Esame istologico (prelievo chirurgico o agoaspirazione)
- Analisi immunologiche
- Analisi di biologia molecolare
- Tecniche endoscopiche
- Esame citologico (PAP test, esame urine, espettorato etc.)

结肠癌

Stage I
一期

Stage II
二期

Stage III
三期

Prof. Antonino Di Pietro
www.antoninodipietro.it

235 - Melanoma di Breslow

Prof. Antonino Di Pietro
www.antoninodipietro.it

Prof. Antonino Di Pietro
www.antoninodipietro.it

Neo normale

Melanoma maligno

TUMORI

- **Neurinomi (Schwannomi o Neurilemmomi)**
- **Neurofibromi**
- **Schwannomi maligni (Neurofibrosarcomi)**
- **Tumori neuroectodermici periferici maligni**

Internacionalni prognostički indeks

- starost >60 godina
  - stadijum III i IV
  - broj ekstranodalnih mesta sa tumorom >1
  - opšte stanje 2 i više
  - nivo LDH u serumu abnormalan
-
- Zbir poena = indeks

Petogodišnje preživljavanje u zavisnosti od stadijuma

■ Stadijum I	90%
■ Stadijum II	70%
■ Stadijum III	40%
■ Stadijum IV	20%